

הלבות סבה סימן תרמ

ביורוים ומוספים

הורי קודש על מקראי קדש (סוכות ח"א ס"י ליה הע' 4).

[משנ"ב ס"ק כ]

אם לא בקפיקת גוףו **ואיבריו**⁽²²⁾.

[משנ"ב ס"ק כט]

ויל אגני הדעת מצטערין בנה⁽²³⁾.

(25) וכן לענן ארם זון שיש לו דברים המצביעים אותו מוחמת גילג, כתוב הא"א (בוטשאטש, שם) שימושים את העזר לפיו בנו גילג האם גם מיערים כמותו, ובענן האומן לשער את העזר בו נפטר ארם מילשכת בסוכה, ראה מה שכתבנו לעיל (ס"י תרל"ט ס"ק ל).

[משנ"ב ס"ק לא]

כדי לזכים את המזגה⁽²⁴⁾ וכור', או אפלו **פיוד-טוב**⁽²⁵⁾ וכור', או צל-ידי יושאל פיום-טוב **שנין**⁽²⁶⁾.

(26) אמנם, לגבי הלבנה לטבות חבירו בשאן בסוכתו נר ווש לו צער לאבROL בסוכות חבירו, כתוב לעיל (ס"ק כב) שפטור, אף על פי שmobואר שם [בשם החרי ארם] שיש בידו אפשרות לישב את דעתו ולקיים את המזגה שם בשמהה.

(27) ובליל יוט, כתוב לעיל (ס"י עא ס"ק יא) שאין לו דין אונן, מפני שאין ריך לקבור בלילה [בזומננס], ואינו כימות החול, שבחם יש דין אוננות בלילה.

(28) אמנם, לעיל (ס"י עא ס"ק יא וס"י תקמ"ב ס"ק ב) כתוב שאף אם אין בדעתו לקבור ביום טוב שני, מ"מ דין כאונן, כל שיש בדיו אפשרות לקבור ביום זה,

[שנה"צ ס"ק מו]

אפקה נצבר קוקם וצעקה פשיטא אל חוץ?⁽²⁹⁾

(29) אמנם, לענן אכילה בלא ברכה ראשונה, כתוב במשנ"ב לעיל (ס"י עא ס"ק ד) שאון אוכל בלא ברכה, אף שהוא אוכל בקום ושה [וראה מה שכתבנו שם]. אכן, יש לומר שאכילה בלא ברכה אינה מעשה שאסור בעצמותו, אלא ריך שהסורה לו את המברכה שלפניה, כmobואר במזרמי שרה (ברכות לה, א) ובשות מנהת שלמה (קמיה ס"י ייח אורת ט), מה שאין כן אכילה מוחוץ לסתוכת, שנחשבת מעשה אסור [ראיה משנ"ב לעיל (ס"ק ה)].

[שנה"צ ס"ק מה]

אכל ממקום ארייך לאל גינז, ולא יכורך על גטילת ניקים⁽³⁰⁾.

(30) וכן כתוב להלכה במשנ"ב לעיל (ס"י עא ס"ק ד).

[משנ"ב ס"ק לט]

מייר שנטשא ערב הרגל⁽³¹⁾.

(31) ולעל (ס"י וקמו ס"ק ט) הביא בשם המגיא, שבמדינותו המהרג שלא לשא אשה בערב יום טוב אפיקו בשחרית [וראה שב (ס"ק י) טעם הרברג, אך מ"מ הוסיף שם יש צורך גדול אין להחמיר בזה],

(22) וביאר גדרש"ז אוירברק (ספר הסוכה פסקים והערות א' בח) שאף אם הוא מצער בנסיבות מסוימות לישון במקום צר כה, מ"מ צער זה נבע מכך שהסוכה אינה אלא דירת עראי, וכן שזה היה רצון התורה שישבו בדירה עראי, אשר לפעמים דרים בה בצעיפות, אין בכר פטור של מצער.

[משנ"ב ס"ק כה]

ותניב לישן שמם ימישך אמר שלחנונן⁽³²⁾.

(23) ואך לענן לכתוליה, בתב הגראש"ז אוירברק (ספר הסוכה פסקים והערות א' בח) שאין כל חיטין בכר שאון כל גוףו בסוכה אלא ריך ראשו ורוכו, שהרי נהוגים כלם לשכנת בסוכה כשרalgdem מתוך שולחן הנבהה עשרה טפחים שהוא כאול על ידייך רק מוחש שרגליהם אין תוך הסוכה, וראה מה שכתבנו לעיל (ס"י תרל"ט ס"ק א).

(24) אמנם, העיר בספר וברון שמואל (ס"י בט אות יב) ששבשה"ע לעיל (ס"י תרל"ט ס"ק ז) בתב שהאוכל בסוכה שאון בה שולחן באפין שאון חשש שמא ימשך אחר שולחן בגין שפחו בדיו, יונצ' בזה ידי מגות סוכה, ואם כן מדווע החמיר לענן שינה שבא אין חחש שימשך אחר שולחנו, וכותב גדרז' קלופט (דעת יואל ס"י לד על ס"י זה) שטעות סופר יש במשנ"ב בא, וצריך לומר זוק' בנקום זאך, ובוונת המשנ"ב היא שאון שלענן אכילה גורו הגראש"ז אוירברק ימשך אחר שולחנו, לענן שינה לא גורו, וכן רעת הגראש"ז אוירברק הליבות שלמה סוכות פ"ט דבר הלהקה א' בת והע' 105) שטעות סופר היא במשנ"ב, שהרי מוקור דבריו הוא באורה בפמ"ג (משב"ז ס"ק ה), אשר נראה ברבבו שכתוב את ענן השולחן לענן אבילה ולא לענן שינה, ובפרט שמהפץ במא"א (ס"ק ט) שמורה להוציא את השולחן מהסוכה בשעת השינה.

אמנם, למשה מובא שהחפץ חיים עצמו הקפיד שיזהה השולחן בסוכה בשעה שישן (מוסדים ומונחים ח"א ס"י פ"ו ח"ח ס"י פ"ז, חוט שני סוכות פ"ב ס"ק ה, ביעקה יקראה). אבן ביביאר הנגנתו זו הסביר החפץ חיים (מוסדים ומונחים שם) שכין שלפי הרמ"א צריכה להיות הסוכה כודירה, הרואה דין לשינה והן לאכילה, יש להקפיד שתתיה כיריה עב שלחן אף שלחן אף בשעה שישן, וכן מפושש בדברי רשי (ספר פרדס הגודול ס"י לט) שאין לזרר בסוכה שאון בה שולחן ומיטה, בין שביב נחשבת היא כדרה זולא ביאר כרבבו בגין שציריך שולחן בסוכה ממשם שמא ימשך, וביאר הפסוקים הכל שלא התכוון לזרר זה, שהוא טענות סופר אבן, בטפר ביצחק יקראה (באן) מובא בשם הגראש"ז אוירברק שהחפץ חיים אמר שמקפיד להניח את השולחן ממשום שקר כתוב במשנ"ב.

אכן, הגראש"ז קוליץ (שם) ביאר בכוונת המשנ"ב, שאין כוונתו שציריך שיזהה השולחן בסוכה בפועל, אלא ריך שצרכיה להזות בגדול שוראה להבניט בה שולחן בגין שאון חיש שיגור אחריו ומזה שנג'ן הח"ח אינו מהטעם שכתוב במשנ"ב, ובכ"ל), וראה הגאות

חלהות ספרה סיינן תרמ

קח באר הגולה

(כו) לא מקרי מטען, וחיב לישן שם (כו) אַפְּעַלְגָּבּ דָּצָרָה לְכַפֵּר יְדֵיו וּוּגָלוֹן (חיה צמן צב). ולא יוכל אדם לומר מר מטען אני (כח) *אלא בקבר (כת) שער בני-אחים להצער בו (סיד). ובין הטענער פטרו (ל) אלא אם יאנל עצמו מן כער, אבל קלאו קכי סיב לישב בעחה אַפְּעַלְגָּבּ דָּמָצָע (מדכי פרק היישן):

שענרי תשובה

בשנה ברורה בואר הלהבה

* אלא בברך שדרך בפ"א אדרם להצטער בו [טורו]. ולענין דעתינו העת נזכר אין איזון, דה לשובו נמי סחורה זרעה ישנא: לא שיטה מאהם כלל, דאי כי מפקלא פסקה, קלארקינן נמי שווי וושאנצרי אין מסקנן. וכאן דסני ריביתיה שבקיך לחו' גפפיק, אלא הכא גודצטער איזהו קהה'ם. וכאן דסני ריביתיה שבקיך לחו' גפפיק, אלא הכא גודצטער איזהו קהה'ם.

לא בקביעות נופו ואיבר²²). (נמ.) ואבלו אמר עשה אוקה לבבוחה באפק שראינה ליישן שם בפישוט, ואטוריך קא איזה עונש שונעיה דחוק וצר לשגב, גם בגין קוחב ליישן שם. וכתוב בספר נהר-שלום, רמב"ל קולום מי שהאה קעג'ג וקיט לה בגנה דרבינה קני מצטרע ליישן שם בקביעה, (מ) אין-ה'כ'ר-נמי שפטור מלישן שם נא-ר'ע-ל-פיין (מל) יואן קדי חותון באכילה, בגין שגחת צשיה קיה ראי לזרה לאכל ולישן שם: (ז) אָרְעַלְבָּבְּ דָּרְרָנְדְּ לְכַפְּרָ בְּקִיְּוָ וּרְגָלָוָן. כ"ג, אף אם אין לי עזה האין לפשט רגלאין חוץ לפה, (מג) דבפישוט רגלאין חוץ לפה, לבלי עלא מאן מאטער ברכך ומזכיב ליישן שם²³, אף שאריך לזרה שגינה השלחן גמ"ק בתוך דספה, דאי לאו הכל חישען שטעה ימישך אחר שלחן²⁴, וקרלעיל בסימן תרלד: (כח) אָלָא בְּדָרְבָּרְ וּכְרוּ. דאי לאו הכל, אף שהוא מצטרע אנטיגון בטליה רצחו אצל כל ארכס: (כט) שְׁדַרְךְ בְּנֵי-אָרְםְ לְחַצְטָרְ בָּוָן. אֵס לא (מנ) שהוא מאנני הרעה, וכל אגני הצעת מצערין בזזה²⁵: (ל) אָלָא אָם יַצְאֵל וּכְרוּ. הדעתם דמצער פטור, משות דכען דירה בעינן, ואין ארכס דר במקום צער כל שייכל להצעל מזיה בבחיו, והכי נמי בפסה: (ה) לְאָלָא בְּחִיבְ בְּסַפְתָּה: אַבְעִי לְהַלְוִיכְ דַעַתְהָ בְּדִין הַמְצֻהָה²⁶. פטב בספר פזיא: אם הפה הבא לו (מנ) מפקת הפסה, אכל הקא איה דקמצער נפשה, אכלה לה ליתובני דעטה בדין ליקים את הצעה²⁷. פטב בספר פזיא: אם הפה קינה סיבב פל-ה' שאיי ניכיל להסרו מלבד, טהור, וממי שפטצער בישבותו בפסה (מן) וען בפער ישווות-יעקב (מן) שוחריק קינה על הפגנא. בפר-מדג'דים מספק לענן אונן בחל-הטוען, או אפלו ביום-טוב²⁸ בשרוצה לאכלה על-ידי גבר ביום-טוב וראשון או על-ידי יישן אל ביום-טוב שענין²⁹, דאי חל דיני אוננות, (מן) אם חיב בפסה, עין שם, ובפטר בפער-יעקב מבצד (מן) שעוזא פטור, עין שם: ו (לב) חטן ואכלי. דאי שמחה (מן) אלא בבחפה, ומחה נגרא מא مكان לישיבת חתן וכלה (הרא"ש), ואין יכול לאכל בפסה ולשלוח בבחפה, דאי שמחה (ט) אלא במקום סעודה. וממי שפשא עיר ברגנאל³⁰ או קדם, דאי נושאין שישים פטוען, פטעלעיל בסימן תקמי: (לג) פטוערים מן הפסה וכו'. ורש (טמ) מהיכין אותו, דבכ'ריא להו דאפטשר לאכל בפסה ולשלוח בבחפה, ועל-פנ הספמיין (טט) אקערתים קראין

שיעור הצעין

תענוגות ראי"ש ושארי פוסקים: (נ) אליה רבה וררביה ים. עין בשער חסובה:

France) : 01.80.91.62.91

Tél (Israël) : +972.77.466.03.32

contact@torah-box.com

מן הספקה כל שבעת ימי המלשתה. [*] (לו) *ופיעות ברית מילה וכן הפעירה שאוקלין אצל סיילר, מופיע בפסקה (מהייק שידר קפט): ז (לה) *ינשלוחי מזויה (לו) פטורים מן הפסכה (לו) בין ביום רביעון בלילתה. (לה) (ען לשליט סיקון לח): ח (לו) *יהולבי דרכים ביום. (מ) פטורים מן ספקה ביום (מא) וחביבים בלילה; הולבי דרכים בלילה, פטורים בלילה וחביבים ביום: הגה ורוגא בשילול למקצת סבה. (מג) אבל אם אינם מוצאים סבה יוכלו לילך לזרקם אף שלא ישבו בה לא יום ולא לילה, כאשר נמותה שאיו מיט דרכו מושם בינו (רין ד' השם). ואך-על-פי שאיו הולך רק ביום פטור אף בלילה. (מג) דאיין לו לעשות שם דירה. וההולכים לכפרום לתחבז חוכמתיהם ואין להם סבה באזון הבפרים. (וינ) [וינ] חמירו על

פאר היטב

משנה ברורה

שער האיזון

ג אלשנה שם כיה
ס בריתא שם ביז
ע שם בבריתא

שיעור תשובה

(ג) בשי' ופאנרי פולסקים: (ה) פולסקים: (ו) ברוטס: (ז) בשי' ופאנרי: (ט) מגאנ-אקטקס ושי': (טט) לומיש: (טט) א-פערניטים: (ט) כן מושג מטפרניטים בשי' מה שפאנרי דבוני פולסקים, ובכון החא: (טט) לומיש שי' ופאנרי פולסקים: (טט) יוגראט קומט דירח צל שם מאנדר הוגראט' צ'א בגדת גבג רב שב בדרכו עראית, ולפ' דברי הagan-אברהם אני לודע יודע יפלש דברי רבי' אל'ו:

הלוות סכת סימן תרמ

ביבורים ומוספים

זה אמרו כתוב, שעיקר חוב הקבלת פ"ז רבו נאמר מפני שאין בית המקדש קיים. אין שהוא במקומ חובת הראה בבית המקדש, ובמקרה במדרש (בראשית רבה פרשה ס"ג אות ה) שכל המקובל פ"ז אין אפילו מקובל פ"ז השכינה. מכאן, בשורית נודע ביהודה (ארית מהרו"ת ס"ז צד), והוא בשערו תשובה ס"י תקכט ס"ק ב כתוב שאין חוב הקבלת פ"ז רבו בזון זהה, שהרי לעלות לירושלים אין חוב בזון זהה, אף על פ"ז שיש בכך כמ"ד שמות שחרי לא זה השכינה מהכובל המערבי, ואם היה חוב לפני פ"ז רבו ברגל נמצוא שבבדורו ודם גדול יותר מכבר שמים, ולפיכך לא הביאו הטור והשורית דין זה השיב להקביל [אלא רון הובית העין בס"ז שא ס"ז, בס"ז תקענ"ס צד, ובס"ז תרגז ס"ה], מפניהם שאינו חוב בזון, ורק שנבון אף בזון מנט להקביל פ"ז חוב, וממי כתוב הנודע ביהודה שאם מקבל את פניהם והולך גם על מנת למלודו ממנה, נהשכ הדבר בכלל קיומ דין הקבלת פ"ז רבו גם בזון זהה [וראה רשי סוכה י, ב דה שלוחה, ובך כו א דה שלוחין ובאר הגראי"ש אלישיב (הערות סוכה שלוחה, ובך כו א מוגמג סתורה לחייב הנזעך ביהודה, שהרי מובהר ברשוי שם (כו, א) שהאמוראים דלטו גם על מנת ללמד הרבה, וזה אף הנודע ביהודה מודה. וראה ארחות רבו (ח"ב עמי ק"ב). ולענין אנסם נספחים שמעזה להקביל פניהם, ראה משניב לעיל (ס"ז שא ס"ק י"א), ובב"ה"ל שם (ס"ז דה להקביל) ובמה שכתבנו שם, ובמנשיב לעיל (ס"ז תעוז ס"ק ג).

ולענין האם יש להוכיח מהקבלה פ"ז רם שרותה מזות סוכה, שבל העוסק במעזה דרבנן פטור מזות דאורייתא, בפי שחותפה המעפה אינן (סוכה י, ב) בתרירצו השנין, ראה בתשובות מהרי' אסא"ר (ויריד ס"י ש"ז) ובבכורי יעקב (ס"ק כב) וכן העמך ברוכה (עמ' פ"ז) שכתבו שבקבלה פ"ז רבו מקיימים מזות דאורייתא. ומ"מ למשעה נקטו הבכורי יעקב (שם) והפמג' (ס"י עב א"א ס"ק ד, ע"ש ברדריה, והובא ביה"ל שם דה א"מ) והקובץ הערות (ס"י מה אות יא, וראה קובץ שעריטים חיב ס"י ל"ב) והחותש שני (סוכות פירב ס"ק ז) אותן (ה) ושורת שפט הלוי (ח"ז ס"י רעו א"ת י"ב) שעשו במעשה דרבנן פטור מזות דאורייתא.

ומי שהזמנינו הדרינו לבקרם בטוכות ואין להם סוכגה, ואף אין באפרוחתו לעשות שם סוכגה, דעת הגורן קריילין (הלבטה מב"ד דינא סוכות עמי נא) שהוא פטור מן הסוכה מזין עסק במעשה [וראה חות שמי ביבוד אב ואם עמי רצון].

ואף שבשנית הלימוד עצמו, הרין הוא שיש להפסיק מהלימוד לצורך מזות שאפשר לשמשה על ידי אחרים, ובמקרה בשיעור (ז"ר סי רמו ס"ח) כתוב האור שמה (פ"א מהל' תית ה"ט) שבשחולך ללמידה פטור מזות דאורייתא, מפני שההילהכה ללמידה נחשבת כשימוש תייח, ומובהר בתוס' (כתובות י, א דה מבלען) שאף שמלטלים תית להרשותה המות, מ"מ אין ממליטים שימוש תית עבור כה, שగודל שימושה יותר מילודה [וראה אור שמה שם שביאר שלמוד הגם וסבירות המשנה נחשבים כשימוש תית].

ובשות' קול בן לו לשנות הרמב"ם פ"ג מהל' תית ה"ט, המציגו בחורי רע'יא יזרע'ם שם) כתוב, שהטעם שלענין מזות תית לא נאמר דין עוסק במעשה הוא מפניהם שאין שיק כל כר להמר בתית שכרה הותחיל במעשה, מפני שככל ידבר בתורה הוא מזותה שלימה ושבא להפוך כבר סיים את המזות הקורמת וערין לא התחילה המשך בעמוד הבא

[משניב ס"ק לג]
אין אידין לברך⁽³²⁾.

(32) משמע שהחutan אינו רשאי לברך אף אם רואה, אך השוחבבים ירלים לברך אלא שאינם צדוקים, וכן מובהר בדרכ היחסים (ל"ז מי הם הפטוים מסוכה ס"ח, שהוא מקור דברי המשניב) שהחutan אינו רשאי לברך, והשוחבבים אינם צדוקים לברך, ובבואר היחסים ייל כדברי הגרש"ז אויערבך (ששי' פסחים העי' כתו, תעיש') שהחutan עצמו מעצמו בסוכה [ולפיכך אינו יכול לברך]. מה שאן כן לעיל פ"ז ורלט ס"ק לה שמנצער אינו יכול לברך. מה שאן כן השוחבבים שאינם מצערם, וכן שכבר נמצאים עמו בסוכה היחסים לבך, וראה שענ"צ לעיל (ס"י תעוז ס"ק לט) שהסתפק אב העתק במצער רשי לברך בשועשה את המזותה השניה, וענין במשניב להלן (ס"ק לה) ובביה"ל לעיל (ס"י לח ס"ח דה א"מ) בשם הרין].

ובמניג שאן החutan יכול להוכיח בימי המשנה של אלא בביתו או בבית אחרים, דעת הרשי' אלישיב (ז"ן שמחתו פ"ז א"ת) שאין שייבות הטעמים המובאים בשעה"צ לעיל (ס"ק ט לפועל מסובה, שהרי יכול לאכל בסוכה כשם שהיה יכול בבית אילו לא היה מזותה, ועל כן יש שב בסוכה וברך.

[משניב ס"ק לה]
אכל זה איננה מצעה גל-כען⁽³³⁾.

(33) וכן לענין אפשרות בסעודת בחת בום שיש בשמשיר שימוש ברם לא יכול לאכל סעודת ליל שבת לתאכון, כתוב בגדה"ל לעיל (ס"י רטט ס"ב דה מותר) שעלייה להימנע מלאכל ביה, בין שאכילה בסעודת ברית אינה חייב אלא רק מזותה בעלמא [וראה מה שכתבנו שם שזו גם כוונת הפרק רשי אליעזר שכח שווא חיווב]. וכן לענין מי שהולך לשעודת ברית בערב פסח ושכח לבער את החמן, כתוב לעיל (ס"י תעוז ס"ק גג) שאינו נחשכ כחולך לדבר מזותה לפטרו מלזוזר לבתו ולבער.

[ביה"ל דה וסעודת]
דמי לעצך הפווד⁽³⁴⁾.

(34) וכן אדם שמנצער מלחמת צפיפות בסוכה, דעת הגרש"ז אויערבך (ששי' פסחים העי' קעה) שמוור לו להזחיב בחול המועש מפני שנחשב קצת מצער, והרי זה צורך הרגג ולענין עשיית סוכה בחול המועש בשאוף עשייתה נחשכ כמעשה אומן, ראה מה שכתבנו ביה"ל לעיל (ס"י תרלו ס"א דה עשרה).

[משניב ס"ק לח]
להקביל פ"ז רבו⁽³⁵⁾ או למד תזרה⁽³⁶⁾.

(35) משניות דרבינו רשיין הקבלת פ"ז נהוג אף בזון חות שאן בית המקדש קיים. וכן בתבו הערך לר"ר (סוכה יג, ב דה מכלל) והחוללה יואב (קבא דקשיינא ס"י פא בהשמטה) שבגמי מוכח שהזוב הקבלת פ"ז רבו נהוג אף בזון זהה, וכן כתבו הגרש' קלוטר (שניות חיים ס"ז שלח). היירוח דבש (ח"א תחלת דחוש יב דה ואמרו) ושווית שבת כופר (אויחד ס"ז י). ובשות' זברון יסף (ס"ז י

הלבות סבה סימן תרמ

ביורוּם ומוספִים המשך

ממנה, ולא כישיותה רק מונעת נסמנתו וענוג שהייה יכול לשורטט ללא חוב סוכה, ורק במקרים שטרת היליכו בדרך אינה לשם הענוג אלא מהמת שיש לו צורך בכך, כגון לצורך שחורה, פטור הואר מן הסוכה. וחוסיפה, שבאליה מבואר בוגם' (מנוחות מא, א) שמי שמתבטל מוקום מצוות עשה נגע על כך בשעת הרון אף ומי שמתבטל ממנחות סוכה שאין לו צורך אלא רק מחות שזרעה להעתג, הרונו בכלל זה. וכן כתוב הגרש"ז אוירבר (ספר הסוכה פסוקים והערות אוטה ל') שאstor הדבר מושם שמבואר במקיא (ס"ק ז) שאין להקו דם או לשותות משקה המשלשל בימי החג לפחות שמצויר בק. מפני שהדבר גורם לו להיפטר מן הסוכה, וא"כ כל שכן שאין ללבת לטויל לשם תענוג כשבוע' זה יתבטל מצוות סוכה. מאידך, דעת הגרש"ז אלישיב (מן שמחתנו פ"ב ס"ק ב' ואות ד) שਮותר מן הדין ליצאת לטויל, מפני שדריך דירה ברכ' ואין זה סתייה לבעין תזרו, וכן נגעש ברכ' כמו שמתבטל מצוות עשה, מפני שמבואר בתוס' ערכין ב. ב' שרך בשעורה החבות כדי להיפטר נעשן על קר' משומש שהוא בפיו למצוות, אך לא בשמתבטל מהמצוות רק מחות שרוצה לטויל (ואף שמבואר בהג' דר"א אולאי (על הלבוש אוטה ו) שלא הותר ללבת דרך אלא לפחות שריגיל ברכ' כל השנה, ביאר הגרש"ז אלישיב (שם) שאין זה אלא בזעא לעסיאו וכדר שבסמך השנה איתו רגיל ליצאת לדרכ' ולפיכך בשורוצה ליצאת בנסיבות הרוי זה נחשב בולול במצוות, מה שאין כן מי שרוצה לטויל בסוכות מחות שאו הוקן המותאים לכך) והוסיף בספר העזרות (לטס' סוכה כ), א' שרך בשמתבטל מצוות וכן ממושך הרינו מראה שמפיקע את עצמו ממנה, מה שאין כן בשאינו מותבטל ממנה אלא באקראי ללבת לטויל. ולמעשה, דעתו (מן שמחתנו שם) שמי שיש לו צורך ליצאת לטויל אי אפשר להחמיר עליו ולמנעו מוה, אך שאין לו צורך, כתוב בקובץ תשובות (היב' סי' ל') שעליו להבניט את עצמו לחזיב מצוה, אלא ללבת לחוץ ולדחות ממנה. וכן דעת הגראן קרלין (חות שני סוכות פ"ב ס"ק ט) שਮותר ליצאת לטויל, אך שנות היא לאבד מענה יקרה בשבייל טויל. וכדבריהם מפורסם ברבינו מניה (על הרמב"ם פ"ז מהל' סוכה ה'ז) שਮותר ללבת לחוץ אם רוצחה, אך אין ראוי לאדם הגון ליצאת מביתו ברגל כי אם לדבר מצוה.

ומי שהולך בדרך בתרון עיר, דעת הנירוש' אלישיב והגרש"ז אוירבר (מן שמחתנו שם הע' טו אוטה לא) שאינו נחשב כחולוי דרכים להפנין מוכבה, עד שיצא מהעיר ויהיה מחוץ למקום דירה. ו דעת הגראן קנייבסקי (הלבות הג בתג סוכה פ"ז הע' 29) שמדובר גם מי שהולך מחוץ לעיר אינו נחשב למי שעקר מביתו אם חזר הוא לבתו באירועיו הווים. ולדעת הגראן קרלין (חות שני שם) אין הדבר חלי באורך הדרכ, אלא כל מי שנמצא באירוע דרכ' ונחערר לו צורך לאכול או לישון, נחשב כחולוי דרכים ופטור מן הסוכה.ומי שנמצא בבית הכנסת ומרגש שעומד להירדם, דעת הגרש"ז אלישיב (מן שמחתנו פ"א אוטה א) שיעשה כלitzerק שלא להירדם שם, אפילו אם רגיל לעשרות קן בשאר ימות השנה, וכיח שומר שישראלנו מוה. וכן דעת הגרש"ז אוירבר (שם) שאסור ללבת לשיעור או לנסוע ברכב (שאין לו חיתור של הולכי דרכים) אם יודיעו שיתמננו שם. אך בחר' ר' אלעמר נושא (סוכה בו, א) מבואר שמי שאינו הולך לשון במיטה אלא חוטפותו שינה ונרדם, איטה צריך ללבת לסוכה. דעת הגראן קרלין (חות שני סוכות פ"א ס"ק המשר בעמוד הבא

את המוצה של הדריבור הבא, וכן כתוב החוזן יוחזאל (שבת פ"א ה'ז), והוא שיש לפלפל בסבואה זו, ולפי דבריהם ישב הגרה' שיניברג (משמרת חיים חי' תתי' אוטה ב) את הධילוק בין מי שהולך למלמד, שנפטר משור מחות, מפני שהוא במאם עלי העיסוק במצוות, לבן מי שלומד תורה, שלא נפטר, מפני שעדרין לא התחיל לעסוק בדיבור הבא.

[משנ"ב ס"ק ל]

יש לנטיקת סקה בוניה⁽³⁷⁾.

(ז) ומבואר להלן (ס"ק ל') שהינו רק כשייש טירחה ללבת לסובה, אך אם היא מזומנת בפניהם ציריכים הם לשבת בה.

[משנ"ב ס"ק ל'ח]

דרכא בשתראיף לטרכ' אמר הפקה⁽³⁸⁾.

(38) וכן שג' כי אפשר לקיים את שתי המוצות בלי תורה, כחוב התוטס (סוכה י, ב ד"ה שלוחוי) והרא"ש (סוכה פ"ב סי' ז) והרבינו ירוחם (וילך הריטב"א סוכה בה, א וכלה, ב) שחייב לקיים שתייהן [אם לא יתבטל ע"י קר' מחות שטעס ביה]. כתוב ביה"ל לעיל (ס"י לח ס"ח ד"ה אט) שלhalbנה נקטו הבי' והרמ"א כרעת הרין והאור זרע שפטרו בה מפני הראות העצומות שהביאו לדבריהם.

[ביה"ל ד"ה שלוחן]

לא נפטר צל-ליבורינה מפטרות סקה⁽³⁹⁾ וכרכ', בבאור בלבנה דברו לפתקחים ים ומגרעם⁽⁴⁰⁾.

(39) ובטעם הדרבר כתוב בשוו' בתב' שב' טופר שב, שמצוות שנעשית בלא להשתכר ממנה גודלה הרובה ממצוות שמקבל עליה שכר, ולפיכך יש להפסיק במאם ההתעסקות במצוות שמקבל עליה שכר כדי לשנות מצוה שאינו מקבל עבורה שכר, וראה במשניב לעיל (ס"י לח ס"ק כת) בשם הריטב"א והאור זרע שהעסק במצוות פטור מן המוצה אפילו כשהמצוות השניה יותר גודלה.

(40) שם כתוב, שלדעת המכג'א מי שעשו מיטה אך עיקר כוונתו היא להשתכר ממנה, אין נחשב כטעס במצוות להיפטר ממצוות אחרת, ורק אם כוונתו לשתייה בשוה נחשב הוא בעוטק במצוות. ובתב', שלדעתו אין חלמה המכג'א אלא לבוי מי שעסוק רק בחכש' מצות, אך אם עשה מצוה גמורה, נחשב בעוטק במצוות גם בשיעור כוונתו היא לשכר.

[משנ"ב ס"ק לט]

ובכן הוא פרין בפקה⁽⁴¹⁾.

(41) והולכי דרכיהם בלילה הראשון של סוכות, כתוב הא"ר (ס"ק כ' שפטורים מן הסוכה, והחפנ"ג (אי' ס"ק טו) נחלק, שבשם שחייב לשבת בסוכה בלילה הראשון בשעת הגשימים קר' חייב כשותך בדרך, ואדרנה, אסור לו ליצאת לחוץ בשלא תהיה לו סוכה כדי לקיים בה את החויב של ליל טו, וכן כתוב הביבורי יעקב (ס"ק כד) שמסתרם דבריו. וליצאת לטויל בשיעור שלא תהיה לו שם סוכה, כתוב בשורת אגרות מושה (אויח' ח'ג סי' צג, אח'ע חד' סי' לב אוטה ח) שמסתבר שאסור, מפני שלא פטרה התחוה מוסכה אלא במצויר האם

הַלְבּוֹת סְפָה סִימָן תְּרִטְמָה

בִּיאָוָרִים וּמִוּסְפִּים הַמְשַׁךְ

[מה"ל ד"ה חולין]

לְהַזְעִיא עַל ذָה בַּקְשָׁת מִקְרָא אֲפָלָה וְעַרְקָה לְהַשְׁפֵּר עַל ذָה⁴²).

(42) ואף שלענין השיעור שעריך אדם להוציא על מצוה, כתוב במשניב ל مكان (ס"י תרתו ס"ק ח) שחייב להוציא על כל פנים עשרה מנכים, וחוסף בבייה"ל שם (ר"ה יותר שיטך שעריך להוציא אף יותר מזה, כתוב הפטמי"ג (ס"י זה א"א ס"ק כו) שכין שחייב סוכה נלמר מדין תשבו בענין תזרור, בגין שיש לו כבר דירה (דהינו סוכה) לא דינה מוציא מכאן כדי לעשות דירה נוספת בדרכך, ועל כן איתו צריך להוציא אלא ממן מוען וכותב בשווית דמי מלכיאל (היא ס"י לב ד"ה והנה הפוסקים שכנ דעת הריטב"א (סוכה ב, א ד"ה פרצה), וזהה בכורין יעקב (ס"ק כה).

ד) שהנמצא בבית הכנסת או באישובות וחוטפו שינה, רשאי להרדים שם, ואפיילו באופן שאינו נחسب הולכי דרכיהם, מפני שהדבר דומה לדין הולכי דרכם, שהרי הוא נמצא וקובע במקרים שאיתו קשור לביתם, ולכן אין צורך להונע משינה באופן שבמשך השנה אינה מנעה מלישון שם, ורק להכין מראש לשין שם אסורה. ובחוורי ישיבה שבאים לישבותם לשומות בית השואבה המסתנימת מאהדר בלילה, בשעה שאינם יכולים לשוב לביתם, דעת הגראיין אדריערבך (הילכות שלמה סוכות פ"ט ארחות הלכה העי' 133) שאין להם הימור כלל לישון מחוץ לסוכה מדין הולכי דרכיהם, אלא הם נחשבים כנמצאים בביתם, ועל כן צריכה הישיבה לבנות לפני החג סוכה עבומת, וכן דעת הגראיין אלישיב (זמן שמוחתנו פ"ב ס"ק א איות ב).

החלכות ספרה סיון תרמ"ה

ק	ט	הַמְלָה	בָּאָר
עַלְיוֹן	פָּטָם	בְּקָרִיאָה	שָׁם
עַדְיוֹן	אָטָם	בְּקָרִיאָה	שָׁם
עַיְלָה	קְרָבָא שָׁם		

עטמן לשוב ל בְּמִקְםָם | בכל לולה לאכל בספהה, (מד) **זָאָרָעָלְגָּבָד** דיש להקל, (פה) מצל מקום הפחים ברכחה כי' בשם א"ח: ט (מי) **שְׁוֹמְרִי הָעִיר** (יב) ביום, פטורותם ביום ותהיים בלילה; שוו בלילה, פטורותם בלילה וחביבם ביום: י **שְׁוֹמְרִי גָּנוֹת** ופְּרַדְסִים פטורותם ביום ובין בלילה, י' יעשה השומר סכה ידע הגנב **שִׁיאַש** לשומר מיקום קבוע ונבוא ריגבג ממקום אחר. לפיקד שומר כרי של תבואה **שִׁיכָּל** לשומר בלו ממקום אחר, חיב לעשות ספה בפקום הנה (מד) וקעושן (יג) בין אכל קעוכר-כוכבים בסכלה פטורותם בין ביום ובין בלילה, דרכיהם יגעו העוברים-כוכבים (האים פ"ז בשם שטף וככלב). ואם הרא בענין שאין צריכין שמות, חביבין:

תרמא שאין מברכין 'שהחינו' על עשיית הפעלה, וכן סעיף אחד:

א. אֲהַעֲשֶׂה סֶפֶת, בֵּין לְעַצְמוֹ בֵּין לְאֶחָר. (א) אִינוּ מִבְּרָךְ עַל עַשְׂתָּה, (ב) בַּאֲבָל 'שְׁחַנְיוֹ' קַיָּה רַאוּ לְבָרָךְ (ב) בְּשֻׁעָׂתָה אָוֹתָה (ט) לְעַצְמוֹ, *אֶלָּא שָׁאַנוּ 'סְמֻכִּים' עַל וְעַן שָׁאַנוּ אֲוּמָרִים

שערית תשובה

אָפָלָל כֵּל יְמִי הַתְּבָא אֵז לְטוּךְ וְלַעֲשָׂוֹת שֶׁם סֶכֶת, מ"א, ע"ש: (ט') בָּיוּם. וְאָמֵן הַיּוֹכֵב בְּחִנּוֹת אַעֲשֵׂי שָׁגָלִין רְבָה הַעֲפָנִים לְאַלְבָּזָם שֶׁמְמַמְּמֵה בְּסֶבֶת אַרְבִּית לְאַלְבָּזָם בְּבָבָה אַפְּלֵי אֶם גְּרָהָה הַמִּלְאָרָה

(6) בזעמו. אבל בשיטה אחרת כהה ראי שברה הצעה שחויה, כי סיפן תקפה ס.ב. וזרא דבר שערן אותו מנסה לטענה,

בנאר הלכה

(כג) פָּנָאָרָא: (כד) פָּנָאָרָהָם קְשָׁשָׁה קְרָהָלְשָׁכְּרִי: (כה) וְאַפְּשָׁר אֶם הַמְּקַבְּשָׁת וְאַנְּצָרִיךְ לְשִׁמְרָה בְּקָשָׁר, כִּי דַּיְנוּ בְּכָרִי שֶׁל קְבָּדָה קְבָּדָא
לְקַטָּה דְּרִיךְ לְאַשְׁוֹת כְּבָאָקָוָם שְׁחוֹא: (כו) מְגַנְּבָאָקָוָם וְשָׁאָא: (כז) פָּנָאָרָהָם קְשָׁשָׁה קְרָהָלְשָׁכְּרִי: (כט) פָּנָאָרָהָם קְשָׁשָׁה קְרָהָלְשָׁכְּרִי וְתַּחַד
וְשַׁלְּבָעָרָהָרָהָרָה בְּזִי: אַגְּלָלָל שְׁמָמָה עַל הַגְּנָבָה וְבְאַמְּנָה לְסֹרֶר בְּכָל גְּמָרָה אַכְּבָה:

שער הצעיר

בואר היטב

אפלול כל נקי הַתְּגִי אֶצְבָּע לְטוֹרָה וְלַעֲשׂוֹת שָׁם סְכָה, מ"א, ע"ש.
(ג') ביטום. ואומר הילשונים בחתונה אעפ"י שרגילין ר' הקפעמים לאכל
ביזים שם מ"מ ק'cockות צירלים לאכל בפֻקָּה, אפלול אם ק'ריט חוץ לאיזר
ומגינזטיקום בעיר אריך לרשותה סְכָה בְּצִיר יְפִי שם בְּתוּ, מ"א. בירושלמי,
רב הונא היה הולך בהריך והיה צמא ולא רצה לשתות עד שנכנסו
(ה') לעצמו. אבל בקששחה לאחרים ק'יה ר'אי שיזכרה הכא"ה ש'ה
משנה בירוריה
(מ"ד) **אָפָּעָלְגָּב דִּינְשׁ לְקָקָל**. וזהו לומר, ומה שאפ'רו
ע'הוילקן ביום פ'יבין בליללה (ס'כ) ק'ינו ד'יכי ר'ומזאא סְכָה באוחו
מקוקום, מה שאין פ' בנה: (מה) מ'כל מ'וקום נ'מ'ח'מ'ר וכ'ר. וכל
זה בהולך מכפר לבפר, מדינא אין עריך להקעין מלאכל ר'ק
המ'ח'מ'ר, אבל בש'ז'אא בברך אחד שלש'ה או א'ר'ע'ה י'פ'ים פ'יב
מהד'נא לעשות ש'סְכָה [א'חרונ'ים]: ט (מו) שומרי העיר. ק'ינו
(ס'כ) מאנס'ות שלא י'ב'ז'או ע'ל'ין, וארכ'ין לילך (ס'כ) ס'ב'ב' העיר
לש'מ'רן, ולפ'יך אין י'כ'ולן לעשות סְכָה ב'פ'ק'ום א'חר. וכן ק'א
בשומרי ג'יסות, אבל בש'ז'ו'ר'י מ'פ'ן שלא י'ב'ז'או לעונ'ה [ש'דר'ון]
ל'ש'מ'ר פ'מ'יד. קו'י בש'ז'ו'ר'י ג'נות ו'פ'ר'ס'ין פ'ק'א'ר ל'ק'מה נ'מ'א
בשם הירושלמי. ובאמת דבר זה מיל'י לפי ענן השמור, כנ'ן
שומרי החנויות שלנו ש'דר'ון ל'ש'מ'ר בלילה. פט'וין ר'ק בליל'ה.
ו'ס'יו'ש'ב'ין ב'ג'נות, אָפָּעָלְגָּב ש'רגילין כל' פ'ש'ה ב'ר'ב ב'ע'ם'ים לאכל
בח'נ'וט ב'יטום, מ'כל מ'וקום ב'ס'כ'ות ח'יב'ים לאכל בפֻקָּה, אפלול אם
דר'ים חוץ ק'צ'יר ו'ק'ג'ו'ת'יק'ם ב'ת'ונ'ה' הש'יר, ק'ינ'ב'ים לילך ל'כ'יב'ים ו'א'כל
בד' לאכל בעית ש'צ'ט'ר'ה, אם א'נ'ם י'כ'ול'ים לילך ל'כ'יב'ים ו'א'כל
(א'חרונ'ים): י (מו) ו'ה'ע'ש'ו'ל'ים י'ן ז'כו'. ואם ק'ינ' ב'ג'ונ' ב'ח'צ'ר
(ס'כ) א'ר'ין לעשות סְכָה ב'ח'צ'ר, ה'יכ'ול לש'מ'רו מ'ת'ונ'ה ס'כ'ה ע'ל'י
ה'א'פ'ים המ'ב'א'ר'ם ב'יר'ה-ד'רא'ה ס'ינ'ו ג'ל'א:

א (א) **אנו** **מברך** **על** **עשיה**. **שאין** **צשיטה** **כבר** **מצזה**¹⁾, **שהרי** **אריך** **ליישב** **בָּה**: (ב) **אֶכְלָה** **שְׁהַחְנֵן** **וּבָרְךָ**, **וְזַהֲקָא** **דָּבָר** **שְׁעוֹשִׁין** **אוֹתוֹ** **מְשֻׁבָּה** **לְשָׁבָה**, (ג) **אֶכְלָה** **שׁוֹפֵר** **וְגַלְלָה** **שְׁעוֹשִׁין** **אוֹתָן** **לְכָהָה** **שָׁנִים** **איוֹן** **מְבָרֵךְ** **שְׁהַחְנֵן** **עַל** **עשיה**, **וְנַרְתָּה** **נְמִי** **איוֹן** **מְכָבֵר** **שְׁעוֹשִׁין** **לְשָׁם** **מִזְהָה**: (ד) **קְשֻׁוֹשָׁה** **אוֹתְהָהּ**²⁾, **וְהַוָּא** **הַדִּין** **אֶת** (ה) **קִימָה** **עֲשָׂוָה** **כָּבֵר** **מִחְרָשָׁה** **בָּה**, **וְהַוָּא** **דְּבָרָם** **וְהַזָּה**

אין עשליה עקר המזווה, וצלען אין בקרע ש'חנינה בשבל אחרים), לפיה זו במאם בשבל אחים. ולשיטים ניאו-סובין מה שתקשינו מפיון תקון א'ק'בָּא, דת'ם ש'פָּאָזָן בן קספה דצקר המזווה הוא נישבה בספה לר' קעשׂה: * אָלָא שָׁעָן וְכָל
דורש על סדרותם בכו, עז' שם, וראוי בברכיהו ר' שונתקן ומ'ין בוה ווילען.